

ІНФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах мінливого бізнес-середовища достовірна та своєчасна інформація відіграє особливо важливу роль в системі забезпечення економічної безпеки підприємства. Підприємство постійно зіштовхується з великими потоками інформації та значна частка якої не завжди є корисною і потрібною в процесі управління та в процесі ухвалення рішення. Великий обсяг інформації дуже важко формалізувати, кодувати та обробляти, а керівник підприємства постійно стикається з надлишком або нестачею інформації, з потоком невірної, помилкової інформації. Тому перед системою забезпечення економічної безпеки підприємства постає реальна потреба в отриманні достовірної та своєчасної інформації.

В попередніх дослідженнях [1, с. 36] було визначено, що під економічною безпекою підприємства слід розуміти такий стан збалансованої економічної системи внутрішнього середовища підприємства, що здатний адекватно реагувати на динаміку зовнішнього середовища. Під внутрішнім середовищем підприємства слід розуміти середовище зі складною внутрішньою економічною системою зв'язків, в якому функціонує, розвивається та відтворюється діяльність самого підприємства. Що ж до зовнішнього середовища, воно являє собою складну систему зовнішнього оточення підприємства, що прямо або побічно діє на нього завдяки політичним, економічним, екологічним та соціальним чинникам [1, с. 36].

Інформаційні потоки в системі забезпечення економічної безпеки підприємства представлені на рис.1, де можна побачити, що інформацію про зовнішнє та внутрішнє середовище збирає та обробляє служба економічної безпеки, потім на підставі оцінки цієї інформації визначається рівень економічної безпеки підприємства. Результати цієї оцінки вже дозволяють керівництву підприємства розробити та ухвалити відповідні управлінські рішення, щодо підвищення рівня економічної безпеки підприємства або, щодо подальшого розвитку підприємства.

Ризик порушення економічної безпеки в системі управління підприємством – це ситуативна характеристика діяльності будь-якого підприємства, що відображає невизначеність її результату й можливі негативні наслідки [2].

В системі забезпечення економічної безпеки підприємства використовується розв'язувальна система, яка є симбіозом особи, що приймає рішення та обчислювальної системи. В цій системі особа, яка приймає рішення направлена на вироблення вектору керувальних параметрів економічної безпеки. У свою чергу, керувальні параметри управляють виробництвом не прямо, а побічно, через вплив на визначальні показники. Параметр є сукупністю керувальних сигналів для підтримки заданого рівня визначальних показників складових економічної безпеки. Ці показники часто суперечать один одному, так, наприклад, при збільшенні випуску продукції може зменшуватися рентабельність. Особа, що ухвалює рішення, повинна враховувати всі визначальні показники системи оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Проте формалізувати повністю сам процес прийняття рішення на підприємстві досить важко. В деяких підходах автори застосовують тільки якісні підходи. Механізм їх визначення ще до кінця не розроблений, і врахування слабкої структуризації системи управління виявляється лише в додатковій перевірці ухвалених рішень керівником і його заступником.

При забезпеченні економічної безпеки на підприємстві потрібно прагнути, щоб управління було оптимальним. Під оптимальним управлінням розуміють таке управління, яке спільно з накладеними на систему обмеженнями забезпечує екстремальне значення критерію ефективності (максимального або мінімального залежно від конкретного вибору цільової функції). Отже, необхідно досягти економічної безпеки з найбільшою ефективністю при нейтралізації зовнішніх та внутрішніх негативних дій, при цьому оціночний рівень економічної безпеки підприємства повинен відповідати задовільному або абсолютному рівню.

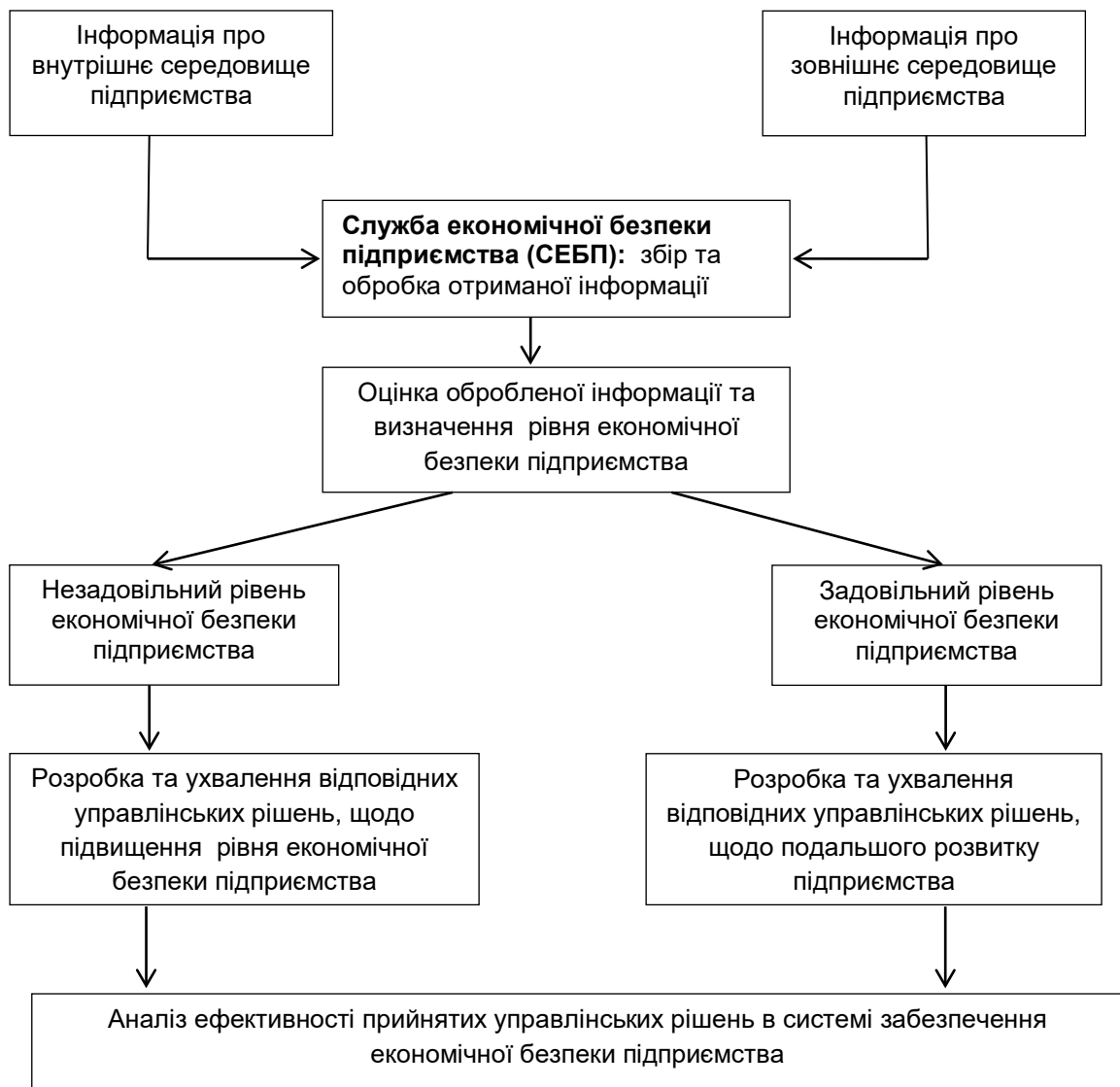

Рисунок 1 – Інформаційні потоки в системі забезпечення економічної безпеки підприємства
Джерело: розроблено автором на основі [3, 4]

Таким чином, саме інформація виступає одною з найголовніших складових системи забезпечення економічної безпеки підприємства. Використання служби економічної безпеки на підприємстві дозволяє здійснювати облік усіх наявних чинників впливу на роботу підприємства, що є необхідним для розробки планів оптимального управління підприємством. Виявлені характеристики інформації частково використовуються сучасними авторами для розрахунку економічної безпеки. Лише системний підхід до оптимального управління підприємством і безпекою на ньому, надають змогу підвищити результати прийнятих рішень на якісно новому рівні, що сприятиме ефективності системи забезпечення економічної безпеки підприємства.

Література:

1. Нагорна І. І. Організаційно-економічний механізм у забезпеченні стійкої економічної безпеки промислових підприємств : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Одеса, 2009. 233 с.
2. Босак І. П., Палига Є. М. Інформаційне забезпечення управління підприємством : економічний аспект. *Регіональна економіка*. 2007. № 4. С. 193–195.